

UJ CIMBORA

Az Új Cimbora Családszövetség képes gyermeklapja

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

APRÓSÁGOK — TÁRKASÁGOK

AZ UJ CIMBORÁK TOBORZÓJA.

Most ugyan a nyári időszakban nincs toborzó verseny kiűzve, de a toborzás munkája azért csak folyik csendesen, mert hiszen a toborzásnak egy percig sem szabad szünetelni. Ugy, hogy a nyári időben történetesen toborzásért épp úgy megkapják szorgalmas kis gyűjtőink jutalmakat, mint a verseny ideje alatt. Sőt most sokkal jobb, mert nem kell megvárni a toborzó verseny végét, a gyűjtésért mindjárt megkapja kiki a nyereséget. Hajós Pista ügyes kis cimboránk újra toborozott. Knémer Palit és Láng Julkát nyerte meg új kis cimboráknak. Kapott is egy tábla-mogyorós csokoládét. De ám Schallak Pisti I. el. o. t. Sálmar sem hagyhatjuk ki a toborzóból, ő Szemerei Elemérke I. o. t.-t szerezte meg kis cimborának, ő egy kis rajzfűzetet kapott jutalmul. Löwy Sárika IV. el. o. t. Sálmar Groszmann Évikét nyerte meg s ezért Mikó egér levelező lapot kapott. Egyben köszönetünket küldjük Gyórfy Polixeniának Darju-ra, aki Barra Palkót Sácel szerezte meg új kis cimborának.

BENEDEK ELEK EMLÉKSORAIBÓL:

A szeretet drága kincs,
Földön ennek párja nincs.
Oszd meg mással, mégse fogy,
Sőt így lesz az még nagyobb.

Napközi otthon létesített a satumarei Róm. Kath. Nőegylet a püspöki palotában az elhagyott szegény gyermekek számára. Árvák, szegények, munkás asszonyok gyermekei találnak ott szeretetteljes otthonra, amíg gondozójuk vagy édes anyjuk a kenyérért dolgozik napközben. Az elmúlt napok egyikén látogatást tett az Uj Cimbora a napközi otthonban. Huszthy Annuska, az otthon vezetője szíves mosollyal vezetett végig bennünket az otthon konyháján, a gyermekek ebédlőjén, játszó termén és hálóján. Több mint 40 gyermekre ügyelnek itt fel mindennap. Játék, hittanítás, versek, kézimunka, torna, egyszóval teljes óvodai anyag felölelése tölti ki a gyermekek itt töltött idejét. Így tanítják, nevelik őket a jóra, a szépre, az életre. Igazán áldásos intézmény a napközi otthonok létesítése. Minden városban szükség volna rá, sok-sok gyermeklelket mentené meg az elzülléstől, a biztos pusztulástól.

NÉVNAPI KÖSZÖNTŐKRŐL

A júniusban előforduló névnapokról sem szabad elfeledkezni. Most nyílik a legtöbb virág a kertekben. A névnapok mellett illik a virágcsokor. A júniusban előforduló névnapok: 3 Matild, 4 Berta, 7 Róbert, 10 Margit, 11 Barnabás, 12 Rózsa, 18 Leontina, 19 Lili, 20 Laura, 22 Paula, 24 János, 25 Vilmos, 26 Péter-Pál, 27 László.

TAVASZI DAL.

Hallod-e, hallod-e a szép zenét?
Dalol az erdő, dalol a rét.
Minden kis ága, minden virága
Azt csengi-zengi: öröm a lét,
Hallgasd csak gyakran, fűbe hasaltan
Fák lombja alatt a szép zenét,
Megtanít arra, aki meghallja,
Öröm az élet, öröm a lét.

Kalona Jenő.

KERTÉSZKEDŐ KIS CIMBORÁK.

Visszakaptuk az első ajándék virágmagküldeményt. Egy kis sármamegyei cimboránk még tavaly júniusban kapott nefelejts magvakat s az idén sok szép virágja volt belőle. A virágok már be is értek. Kis cimboránk vigyázva leszedte, napon néhány napig száradni hagyta, aztán kidörzsölte, átszitálta, a töredék szemeket kifújta s aztán szépen úgy, ahogy főlünk tanulta, tasakokba rakta virágmagvait s amenynyit az Uj Cimborától kapott, megtelézve visszaküldte. Azt írta levelében, hogy virágaiban nagyon sok önmőt talált s ezért hátásan köszöni az Uj Cimborának, hogy őt is bevette a „Virágos Erdély“ kis kerlészei közé. Az első virágmagvak tehát visszaérkeztek. Minthogy a nefelejtsnek júliusban van a vetési ideje, június hó folyamán a beérkező magvacsokokat tovább küldjük nektek, elsősorban azoknak, akik tudják, hogy az Uj Cimborával szemben nekik is kötelességük van és hátralekös előfizeléseiket mihamarabb rendezik.

IBIKE KÉRDI EBÉDNÉL ANYUKÁJÁTÓL:

- Anyuka hol lótték ezt a nyuszt?
- Nem nyuszi az kislányom, hanem bélszin.
- Hát akkor hol lótték ezt a bélszint?

IGA ZA VAN!

Zsibong a munka! Ragyog az utca
A napfényen!
Bérikocsik futnak s kocsisuk csap
Nagy kevélyen.

Amott egy szürke, az ütést türté, —
— De jaj mi lett? —
Gyorsabban futott, ám térdre bukott,
A konfli meg

Féloldalra dőlt, kereke eltört,
Kocsisa dult
S átkozva, fujva, dühöngve, ujra
Ostorhoz nyult!

A szegény pára a bösz gazdára
Busan nézett.
— Az káromkodva csak ostorozta.
... Mily csuf vétek!

A harag csordult. A nap elfordult.
Eltűnt a fény...
A düh lángolt is a durva kocsis
Ostornyelén.

Sötét felleg gyült, benne elmerült
A vig zsvaj.
Dörgött, villámlott fönn s lenn az átok
És mennyi baj...

A szürke végre fölállt, de térde
Kificamult;
„Barátom, hallja, dupla kárt vallva z
Talán tanult!”

„Ne üsse máskor! ... Sovány lovától
Ön sokat várt...
Átkozva, verve nem hozza helyre
Ugysem a kárt.”

„Hogy ostorozta és nem gondozta;
Ha így tenne
Velünk az Isten, hogy akkor itt lenn
Jaj, mi lenne?”

... A harag hogy mult, feléje fordult
Már szóvalan.

Hibázott, tudta, s csak titkon sugta:
„Igaza van!”

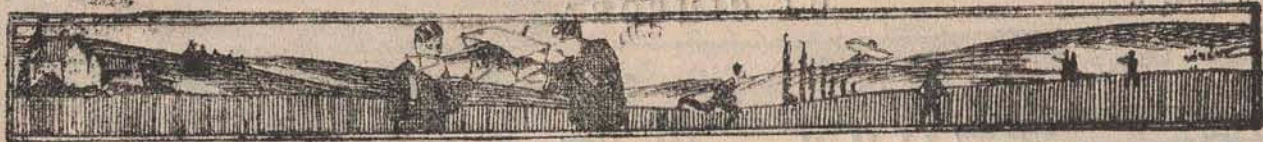
Bodnár Irma.

Robinson-sziget

Székelyudvarhelyen, ahol a Szejke patak a Küküllőbe torkollik, egy kis élsziget képződik, melynek negyedik oldalát a vasuti töltés határolja. Ezt a kis félszigetet hívják a városban Robinson-szigetnek. Ennek a kis szigetnek az egyszeri történetét szeretném elmondani, tanulságképpen, hogy mire képes az akarat és kibartás és egyet-mást az ottani életünkről, a szép nyári napokról, amiket már évek óta ott töltünk.

Tíz és egynéhány évvel ezelőtt sokat játszottunk a Küküllő partján. Felkutattuk minden zegét-zugát, de a jobb felől elterülő füzes mindég gondosan elkerültük, nem merészkedtünk a sötét rengetegbe. Most már nem emlékszem pontosan, hogy gyermekfantáziánk erdei manók lakhelyét vélte-e ott, vagy csak egyszerűen a sötétségtől irtóztunk, ami ott

uralkodott. Így hagytuk ott, így láttam utoljára a vonat ablakából, mikor eljöttünk Udvarhelyről és így élt az emlékezetemben addig, míg egy pár évvel ezelőtt hazamentünk látogatába és a félve került helyen egy rendezett, fiatal gyümölcsfákkal, piros fürtös terhük alatt roskadozó ribizlibokrokkal, bársonyszínű dáiakkal, violával teli kertet találtam. Tündérvilág a gonosz manók világa helyett! A gyermekektől valaha gondosan került hely, álmok birodalma lett. De ne vágjak a dolgok elé. Kezdem ott, ahol a mindenkitől lebecsült helyet mai tulajdonosa megvette. Mindenki elcsodálkozott, hogy ugyan mit fog kezdeni azzal a vizenyős talaju rengeteggel és rosszalólag csóválták a fejüket a könnyelmű pénzkidobáson. De ő már tudta, hogy az erős akarat és kitartás csodákat tud művelni és reményked-

ve fogott a nagy munkához. Orosz foglyok segítségével kivágták a nagy fákat, megtisztították a helyet a eserjéktől és gatzól. Milyen könnyű ezt így leírni és futólag elolvasni! De álljunk meg egy pillanatra és képzeljük el hosszú hónapok verejtékes fáradságát, amíg a több mint egy holdnyi terület megtisztult és fák ültetésére alkalmas lett. És ekkor megkezdődött a berendezkedés. Évről-évre szaporodtak a gyümölcsfák, veteményes és virágágyások szalagjai díszítették a puha, nedvdus talajt és boldog emberek jöttek-mentek és örültek, hogy Isten megáldotta fáradozásukat. De a nagy munkához sok szerszám kellett és bajos volt mindég hordozni őket, építettek hát a sok kivágott fából egy kis házikót, hová berakhatják a szerszámokat, hogy mindig kéznél legyenek. Így épült fel a „bódé“. A gyümölcsfák szépen fejlődtek és a gondos ápolást busás terméssel hálálták meg. Nem lehetett elhagyni a kertet, valakinek örködni kellett és ettől kezdve a család egy-két tagja ott aludt a bódében. Nappal pedig ott dolgozott a család minden tagja reggeltől estig. Bajos volt naponta háromszor-négyszer hazamenni a városi lakásra, de az ételt a kertbe küldeni még bajosabb volt. Megtoldták hát a bódét egy konyhával. A bódé eresztét kiesít megszélesítették, tapasztottak egy kemencét, egy pad, egy asztal és kész volt a konyha. Most már egész nap a kertben volt a család, csak este mentek haza, de bizony a néni kiesít szédülős volt, nem szívesen járt este a Küküllő hídon, a vonatoktól is félt a vasuti töltésen, így aztán elhatározták, hogy ezután ott is alusznak. A bódé elég menedéket nyújt éjszakára és szellősnek is elég szellős. Így történt aztán, hogy a szerszámok egy szép napon a pincébe vándoroltak, mert az is van, és helyüket fekvőhelyek foglalták el. Az üresen álló méhest berendezték ruhatárnak és szükségből hálónak is szolgált. Így vált szép lassacskán nyaralóhellyé a kert, hová kora tavasszal kiköltözött a család és ott van „kukorica szedésig.“ Ide mennek haza nyáron a szétszóródott gyermekek pihenni, erőt gyűjteni.

Ma már azonban modernizálódott a Robinson-sziget is és a bódét egy kis jóakarattal „weekend-háznak“ nevezhetnénk, az nem baj,

hogy az egész hetet ott töltjük. Üvegablakon kukucska be a nap a régi fatáblák helyett és este a villanykörte körül cigánymuzsikára táncolnak a lepkék, mert rádió is van ám.

Ez a kis sziget története. Nagy munka volt, sok fáradságot, verejtéket igényelt, de milyen boldogság lehet végignézni a rendezett, termékeny, dus kerten és a gazdájának arra gondolni, hogy: Isten segítségével után az én munkámnak köszönhetem mindezt.

Petrovay Gabriella.

Vizsgai ünnepélyek megnyitójára alkalmas vers.

PROLOG.

A cluji mesemondó délutánon szavalt:
Retezár Ibolyka.

Fényes bál volt a héten a Bükkben.
Fényes bál volt és nagy mulatság.
Ott voltak az összes verebek,
A nyuszik, az őzek és a törpe herceg.
A tücsök ciripelt, fityült a rigó,
Pompás zene volt és hangos dáridó.
Az égről ezüstösen fénylett le a hold,
És a törpe herceg fényes kedvében volt.

— Tudjátok-e? — mondta — nyuszik és verebek,
Hogy ma örvendezni fognak a gyerekek?
Szép szindarab lesz, vidám móka, tréfa,
Szerepelni fog Mancsi, Csaba, Éva.
Ibolyka verset szaval, lesz mese és ének,
Együtt kacagnak majd gyermekek és vének.

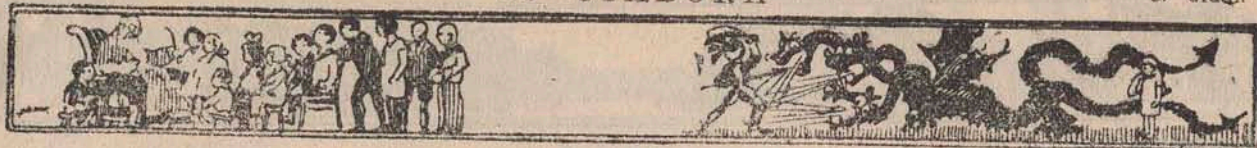
Komolyan beszélek most a verebeknek:
Mondják meg az összes gyerekeknek,
E fényes mulatságon mind ott legyenek.
Igy mondta ezt a héten a törpe herceg.

Van egy kis sánta veréb barátom.
Kap tőlem morzsát, magot, ha látom.
Ez a kiesi veréb elmesélte nekem,
Hogy a törpe herceg mit beszélt a héten.
Hogy ma mulatság lesz, vidám zene, móka,
És ma kacagni fog Pisti, Bandi, Zsóka.

Igy mondják, esicsergik szerte a verebek,
Hogy jól fognak mulatni itt ma a gyerekek.
De egyet mondok néktek: esendben figyeljetek.

Marcella néni,

Éjjel az őserdőben

Elbeszéli egy Délázsziában élő magyar testvérünk.

(Folytatás.)

— De hátha mégis egy tigris vitte el, miután egy elefánt a földre terítette és a barátod elveszítette az emlékezetét, — jegyezte meg a hindu. Hong egy darabig gondolkodva nézett maga elé és mégegyszer átvizsgálta azt a helyet, ahol Mr. Barreau állt utoljára. A végén mérgesen válaszolt a hindu feltevésére:

— Ne beszélj bolondokat. Egy elefánt, ha megüt valakit, az nem veszi el az eszméletét, mert meghal. Itt annyi az elefánt nyom, hogy nem lehet tisztán kivenni semmit a nyomokból, de ha a barátom áldozatul esett a csordának, hol van a hullája? Te tudod, hogy a tigris nem nyúl a hullákhoz és soha nem ragad föl halott embert, hogy tovább vigye. Más állat meg nem bír annyi erővel, hogy elvigyen egy hullát, inkább a helyszínen eszi meg és ha ez történt, legalább a csontjait kellene megtalálnunk, mert egy emberei testet nem lehet csak úgy mindenestől felfalni. Különben is itt nem lehet más nyomokat látni, mint az elefántokat.

Hong a pár méternyire levő sűrű bokrokhoz lépett, amit a falánk elefántok már nem tudtak letiporni és felhabzsolni és kevés habozás után belépett a sűrű bokrok közé, de alig tett pár lépést meglepődve állt meg. A lába előtt feküdt egy ismétlő Mauser puska, amiben rögtön felismerte a barátja fegyverét. Anélkül, hogy a fegyverhez hozzá nyúlt volna, hangosan hívta a hindut, aki futva pár pillanat alatt megjelent. Hong szó nélkül a földön heverő puskára mutatott. A hindu felemelte a puskát és Hongnak nyújtotta. Hong miután figyelmesen szemügyre vette, kinyitotta a fegyver závarzatát. A fegyver töltve volt. Hong egyenkint kiszedte belőle a töltényeket. Összesen négy darab volt. A hindu lehajolt és figyelmesen kezdte a földet kutatni, de nem tudott lábnyomokat felfedezni. Egyikük sem értett a helyzetből semmit. Már tovább akartak menni, mikor Hong a homlokára ütött és felderült az arca. És ahelyett, hogy a

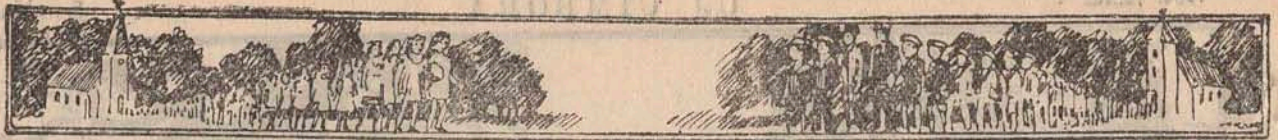
földet vizsgálta volna, a fák koronáit kezdte kutatni. Alig emelte fel a szemeit az ég felé, megragadta a hindu karját olyan erősen, hogy Iráni a fájdalomtól felkiáltott. Hong kinyújtotta a karját és a sűrű lombok közé mutatott. Iráni követte szemeivel az irányt és meglepetve látott az egyik fa villaszerű ágai között egy emberi testet. Iráni minden gondolkodás nélkül lerakta a fegyvereit, minden gátló tarisznyát és elkezdett a fára mászni. Pár pillanat múlva már ott volt a villaszerű elágazásnál. Éles késével levágott egy hosszú, hajlékony indát és az illető hóna alatt hurokra kötötte. Miután ezzel kész volt, kiemelte a két ág közül és kezdte lassan leengedni. Lent Hong felfogta az erős karjaival és óvatosan hanyatt fektette a magas fűben. Miután leoldotta róla az indát, kezdte az ernyedtet vizsgálni. A test nem volt merev és ebből látta, hogy nem halott, mikor még a hindu indáján lóbálódzott. Megtapogatta a homlokát és minden további vizsgálat nélkül előkereste kicsiny gyógyszeráros tarisznyáját, amiből pár kínipilulát vett elő. Miután egy darab tiszta papíron a pilulákat porrá törte, odaszólt a hindunak, aki közben már lejött a fáról:

— Adj egy pohár vizet.

A hindu szó nélkül nyújtotta át a termos palack kupáját tele vízzel. Hong belekeverte a chinint és felfeszítve Mr. Barreaunak a száját (mert ő volt) bele erőszakolta az egész tartalmát a szájába. Mikor ezzel készen volt, alaposan megvizsgálta a beteget. Iráni mellettük guggolt és szó nélkül nézte a gazdája tevékenységét. A végén Hong felállt és a hindu kérdő tekintetére csendesen felelt:

(Folytatjuk.)

A szamár-verseny

Osszeült a három pajtás: Pali, Zsiga, Sanyi,
Pali beszélt, terve volt már készen ezerannyi.
— Lóversenyt rendezünk, mondta, de hogyha nincsen ló,
A bácsi három szamara éppen nekünk való.
Sáfmár.

Kivonultak s így összesen számra halan voltak,
három fiu, három szamár, s versenyt lovagoltak.
Mi gondoltok, a versenyben mi lehetett az ár?
Aki győzött, az lett itten a legnagyobb szamár.

Sepsy Manyi.

Kutya-harapás

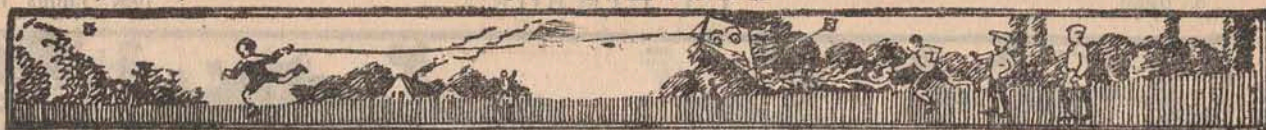
— Ferkó levele a Pasteur intézetből —

Amint látszik, Ferkó barátunk nemcsak
ígérte a levelet az Uj Cimborának a Pasteur
intézet érdekes megfigyeléséről, hanem el
is küldte.

Még Teleky Dezső bácsi, az Uj Cimborá
főmunkatársa, akinek a levelet elküldtük, is
azt írta rá, hogy itt-ott egykét javítani való
akad ugyan benne, de az semmi, a levél
'akármelyik cimborának dicséretére' válhat-
na. Ime, itt a levél, ahogy alant következik:

Kedves Cimborák!

Bizony az elmúlt hetekben én is beke-
rültem abba a Pasztőr-intézetbe, ahova
egész Erdélyből bekerülnek mindazok a
szerencsétlen emberek, akiket veszett álla-
tok martak meg. Leirom nektek, amiket ott
láttam, hallottam és tanultam, hátha egyik-
másik cimborának komoly figyelmezteté-
seimmel hasznára lehetek. A kórházépület-

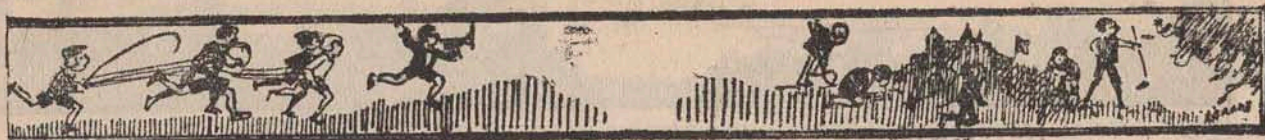

ben a fertőzöttek nagyrésze gyermek volt. Mondta is a főorvos bácsi, hogy a Pasztőr-intézetben azért van mindig annyi gyermek, mert ezek nem elég óvatosak, az ismeretlen kutyáktól sem félnek. Még a kóbor kutyákkal is készek játszózni, hancurozni. Így aztán könnyen megeshetik a baj. Városi ember és gyermek aránylag kevés van a Pasztőr-intézetben, de annál több a falvakból, ahol a gondozás nélkül hagyott utcagyermek reggeltől estig szabadon kóricálhatnak. Megkérdeztem a főorvos bácsitól, igaz-e, hogy a kutya a nagy melegtől vagy az éhségtől és szomjúságtól kapja a veszettséget? Nevetve válaszolta, hogy ez az ostoba állítás csak a tudatlan emberek meséje. Kioktatott azután, hogy a veszettség oka mindig fertőzés, amely úgy keletkezik, hogy pusztá szemmel nem látható parányi állatkák kerülnek be a szájon keresztül a mindent megugató és megszagoló kutya vérébe. Ezeket a parányi állatkákat, melyek az apró milliméternél ezerszerre, sőt még annál is kisebbek, bacillusoknak hívják. Minden ragályos betegségnek megvan a maga bacillusa, melyek különböző alakúak. Ezek a hihetetlenül gyorsan szaporodó állatkák a vérből a test minden részébe elterjednek. Ugy kerülnek be a fertőzött kutya vagy macska nyálmirigyéibe is, harapás után pedig más állatnak (szarvasmarhának, sertésnek, lónak, kecskének stb.) vagy embernek a vérébe. A veszettség bacillusai a fertőzött testben megmérgezik a vért. Ez a mérég irtózatossá, görcsös fájdalmakat okoz, végül biztos halált idéz elő. De miután Pasztőr, ez a francia tudós, a mikroszkóp, vagyis a többszörösen nagyító készülék segítségével fölfedezte a veszettség bacillusait, feltalálta azt az áldásos szert is, mely a fertőzött ember vérébe fecskendezve, a pusztító bacillusokat egytől-egyig megöli. Ezt a befecskendezésre szolgáló ellenmérget szérumnak hívják. Elképzelhetitek kedves cimborák, hogy nem volt valami kellemes érzés, mikor a konvasóoldattal hígított oltószert, vagyis az ellenmérget befecskendezték a hasbőr alá. (Rendszerint a hasát oltják be a betegnek). Az oltóanyag különböző erősségű. Akinek a sebesülése veszélyesebb, az erősebb szérumot és több oltást kap. Engem két hét alatt

tizennégyszer oltottak be. De vannak olyanok is, akik három-négy héti napi kétszeres oltásban részesülnek. Ezek többnyire a fején, a fejhez közel eső részeken vagy az ütőerek körül sebesültek meg. Nagy szerencse, hogy gondos édesapám a harapós kutyát azonnal megvizsgáltatta. Még idejében elejét vehettük a bajnak! Ha később kaptam volna a védőoltást, a harapás biztosan halálos kimenetelű lett volna. **Azért semmiféle gyanus marást el nem szabad hanyagolni. Ilyen esetben mindjárt jelentkezünk a községi vagy városi előljáróságnál, ahol nyomban intézkednek, hogy a legközelebbi Pasztőr-intézetbe szállítsanak. A kellő időben végzett védőoltás biztos gyógyulással jár. A főorvos bácsi hivatalos kimutatást mutatott édes apámnak és én fel is jegyeztem magamnak a nevezetes számokat, hogy a múlt évben 3675 fertőzött beteg közül csak négy halt meg. Az azelőtti évben pedig 3992 ápolt közül csupán hatot nem tudtak megmenteni az életnek. Gyönyörű eredmény! Akiket nem lehetett meggvógyítani, azok maguk okozták a halálukat. Megkésve érkeztek a kórházba, s már akkor egész szervezetüket megfertőzte a mérég. Tanulja meg minden cimborá, hogy a kutyamarást senki se vegye könnyelműen. Mert a kutyán a veszettség sokszor csak hónapok múltán tör ki, de azért harapása, nyála addig is veszélyes lehet. A veszett kutya feltűnően szomorú. A háziakat is, ha közelednek feléje, megmorogja, megtámadja. Nem eszik, nem iszik. Farkát inkább lába közé huzza, nyála folyik. A szemközt jövő állatra, emberre ráugrik, s megharapja, anélkül, hogy megugatná. Ilyen volt az a kis fekete kutya is, amelyik engem megmart. A veszett macska az ember arcába szokott szökni, s úgy harap. A múlt évben csupán macskaharapás ellen kétszázkilencven beteget kezeltek a Pasztőr-intézetben. El levélben még csak azt akarom megírni, hogy ti, kedves cimborák, kutyával vagy macskával ha játsztok, **utána feltétlenül mosakodjatok meg szappannal, s ne engedjétek soha, hogy a kutya vagy macska megnyálazza a kezetekeket. A nyál is fertőz!****

Üdvözöl mindnyájatokat szeretettel:

Farkó

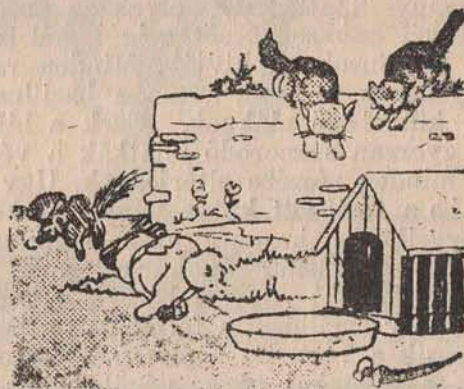
VOLT EGY EGÉR

Volt egy egér és volt neki
Négy kis fiacskája,
Cincogástól hangos lett a
Kicsi házuk tája.
Cini, Cuni, Cipi, Cupi
Volt a kicsik neve;
Szeretettel esüggött rajtuk
Anyukájuk szeme.
Vetett nekik gízből-gazból
Meleg, puha ágynak,
Kényelmesebb vánkoson a
A hercegek sem hálnak.
Sáncokkal volt körülvéve
Egér mama háza,
Nem volt szegény: volt neki egy
Egész palotája.
Folyósok és szobák voltak
Egymás mellett benne,
Ilyen díszes palotában
Bárki boldeg lenne.
Mikor a kis egerek a
Bölesöből kinőttek,
S lábra-kapva a szobák közt
Vigan kergetőztek.
— Cini, Cuni, Cipi, Cupi
Most elibem gyertek, —
Szólt az anyjok, mert tanácsot
Adok mostan nektek.
Hozok mindent, amit kíván
Szemetek és szátok,
Csak e díszes palotát el
Soha se hagyjátok.
Nem mehet ki a kis egér,
Csak ha nagyobbacska,
Mert elkapja odakint egy
Nagy bozontos macska.
Fogantja lett erre a
Komoly intelemnek,
Fogadják a kis egérkék
Hogy ki soh se mennek.
Ámde egyszer, mikor anyjuk
Kényér után ment el,
Cini, Cuni nem törődtek
A böles intelemmel,
Megbeszélték, hogy kimennek
És világot látnak.
Nem muszáj ám megmondani

Mindent a mamának.
Elindultak és nem tudta
A két kicsi csacska,
Hogy a lyuknál leskelődik
A csunya nagy macska.
Cini elől s hogy kilépett,
Cuni csak azt látja,
Hogy Cinire a nagy macska
Szörnyű száját tátja.
Cin, cin — visit Cini egér . . .
Cuni majd elájul,
Látja, hogy a hatalmas száj
Cinivel bezárul. —
Cini, Cini — sikolt Cuni,
Hasztalan . . . hiába . . .
Igy jár, aki nem hallgat a
Jó anya szavára. —

Valea lui Mihai.

Tóth Zsigmond.

Hej de jó dolga van ennek a kényen nevelt Dundiának — sóhajtoznak a pákosztos cicák a kerítés tetején. — Saját külön háza van és milyen nagy tál tejeeskét kap reggelire!

— Miau! Miau! tisztelt Dundi uraság, nem fogadna el bennünket kosztosoknak? — nyávogják bájos mosollyal Dundi felé.

— Au! vau! — bizony nem én. Fogjatok egeret, ha éhesek vagytok.

— Miau! Miau! de mi most tejet szeretnénk inni.

— Au! vau! Au! vau! Azt nem kaptok.

— Nem-e? néztek össze a cicák és a tervük készen áll.

Gál Lajosné megfigyeléseiből BARÁTAINK — AZ ÁLLATOK

Városi embernek kevés alkalmja van az állatok életének megfigyelésére, ellentétben a falun élőkkel, kik naponta olyan közeli érintkezésben vannak háziállataikkal, hogy akarva, nemakarva megismerik azoknak jó és rossz szokásait, lelki és észbeli sajátosságait. A kutya, mely portáját őrzi, a cica, mely magtárát megvédi az egerek pusztításától, a baromfiak, melyek húst és tojást szállítanak háztartásához, a tehén, mely habzótejjel tölti meg a sajtárt, az ökör, mely fáradhatatlanul huzza maga után az ekét, hogy szántsza vele a földet, mind-mind szinte családtaggá válik és kölcsönös szeretet fejlődik ki emberek-állatok között.

A kutya ragaszkodásáról már köteteket irtak össze, hogy milyen érző szive van némelyiknek, bár az „irigy kutya“ sem légből kapott meghatározás, mert az is van elég.

Most egy érző kutyáról akarok én is beszélni, melyet a lakással örököltünk.

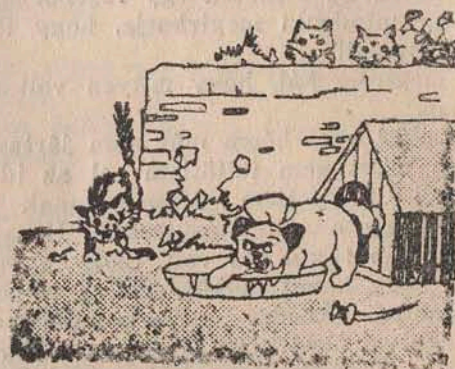
Egy rosszkedvű, mérges nagy állat volt, nem barátkozott senkivel szívesen, míg egyszer beteg lett és hugom, ki nagy állatbarát volt, vállalta, hogy az orvos által rendelt szerrel naponta bekeni. Ezalatt aztán megismerkedtek, s ugylátszik megszerette gondozóját, mert, amikor hugom tifuszba megbetegedett, a Néró minden reggel meglátogatta. Oda-feküdt a betegszoba küszöbére és várta az ajtó nyílását, hogy ő is beossonhasson. Leült az ágy elé hátsó-lábaira és úgy nézte hosszasan, szomorúan a nagy beteget. Most nem próbált vele játszani, felugrálni, csak ült csendesen. Ezt a látogatást hat hétig mindennap megtette.

Mikor hugom legelőbb felkelt, elvezettük az ablakig, de hamar elfáradt, ledőlt a közeli divánra. Közben Néró meglátta az üres ágyat, leült elébe és elkezdett sirni olyan keservesen, akárcsak egy ember.

Ekkor megszólalt hugom, a kutya odaszaladt, átesapva a legnagyobb örömbé. Mintha sirt és nevetett volna egyszerre.

Nem sok idő múlva nagy beteg lett szégyen Néró. Rettenetes fájdalmai voltak, éjjel-nappal sirt, nyöszörgött és csak akkor

csendesedett el, ha valamelyikünk mellé ült és megfogta az egyik első lábát. Mint egy beteg ember, kinek jól esik, ha kezét szeretettel kezébe veszi valaki. Elpusztult szégyen nemes állat, megsirattuk, mint egy jó barátot. (Folytatjuk.)

A ravasz Mióka rákaesint a két másik cicára: aztán ügyesek legyetek! — Ő maga pedig odasettenkedik Dundi háta mögé s meg-rántja a Dundi büszkeségét, a piros selyem szallagesokrot a nyakán. De erre már Dundi is méregbe jön: — Au vau! uuu! Az én szallagesokrom mered huzigálni? s utána iramodik, hogy nyakon teremtsé Miókat. Egyéb sem kell a két pákosztos cicának a kerítés tetején. Leugrottak. No, ha leugrottak, fel is nyalták a tejeckét mind egy cseppig.

Jöhet már a nagy kergetőzés után Dundi! — hült helyét találja a cicáknak, de hült helyét találja a tejeckéjének is.

DALOLJATOK KIS CÍMBORÁK!...

AZ ALFÖLDÖN.

Az alföldön halászegény vagyok én,
Tiszapartján kis kunyhóban lakom én.
Szelid lányka jöjj be hozzám pihenni,
Édesanyám majd gondodat viseli.

AHOGY A KIS MUNKATARSAINK IRNAK...

AZ ÉN HUSVÉTOM

(A beérkező pályázatok közül.)

Olvastam az Új Cimborá egy régebbi számában, hogy mindenki megírhatja, hogy töltötte el a husvétot?

Én is megírom hát, hogy milyen volt az én husvétom.

Husvét előtt való héten már nem jártunk iskolába, de azért nem töltöttem el az időt haszontalanul. Segítettem édesanyámnak a nagytakarításban s a tézstasútésben. Husvét első napján szép tiszta idő volt, csak nagyon hideg, úgy hogy kabát nélkül nem is mehettünk templomba. Ebédre keresztmamáékhoz voltunk meghíva, ebéd után is ott maradtunk egészen estig. Keresztmama kislányaival Zsófikával és Amálikával nagyszerűen eljátszottunk. Másnap arra ébredtem fel, hogy valahonnan víz csepeg az orromra. Hát Gyuszi volt mellettem, az én testvérem, kezében egy kancsóval. Nosza, nekem sem kellett egyéb, úgy ugrottam ki az ágyból, mint a lapda. Mire a közjegyzőék Pistije jött, Kalmár Lajcsiával, már készen voltam, az új zöld ruhámban, szalag a hajamban. Az összes piros tojás mind elfogyott. Még délután is jöttek a loesolók. Mari, aki nálunk szolgál, mondta, hogy az ő falujukba az a szokás, hogy a legények a leányokat a kúthoz viszik és dézsa vízzel öntözik őket, nem úgy, mint a városon, ahol szagos vízzel öntözzödnek. Másodnapján délután vendégeink is voltak. Hallgattuk a rádiót, azután nazonna volt. Hét óráig voltunk együtt, azután a vendégek oszladozni kezdtek.

Igy telt el az én husvétom. Kíváncsian várom, hogy vajjon hogy telt a többi kis Cimborák husvétja?

A szerkesztő néninek kezeit csókolja:

Oradea

Ambrus Ibolya
IV. el. o. t.

* * *

Megkezdjük a pályázatok leközlését. Olvassátok figyelemmel őket, mert a végén ti fogjátok elbírálni, ki milyen díjat érdemel.

KÖZMONDÁSOK—BÜLSZEMONDÁSOK.

Ney Zsuzsika (Oradea) gyűjteményéből:

1. Egy két napi dinom-dánom, holtig tartó szanom-bánom. 2. Nincsen rózsza tövis nélkül. 3. Imádkozzál és dolgozzál!

Az Új Cimborák országos rajzkiállítására mindenütt nagy ügybuzgósággal és lelkesedéssel készülnek a gyermekek. Az országos gyermek rajzkiállítás, amelyet elsőnek Kolozsváron rendez meg az Új Cimborá, az ősz folyamán lesz megtartva. Nagyon sok érdekes tanúságot jelent egy-egy kisebb gyermek rajzkiállítás is, hát még egy országos rajzkiállítás, amely nemcsak a gyermekek rajzkészségéről tesz tanubizonyosságot, hanem az egyes iskoláknak a rajztanítás terén elért eredményéről is, az egyes iskolák rajztanítási rendszeréről is. Érdekes pl. példuzamot vonni egy oradeai vagy egy ugyanolyan fokú satumarei elemiiskola rajzanyagá között. A rajznak elvitathatatlanul nagy jelentősége van ugyszólván minden foglalkozási ágánál. S ha az Új Cimborá vállalkozik arra, hogy kapcsolatot teremtsen az iskolák között a rajzmozgalmak által, úgy az iskoláknak lelkes örömmel kell támogatni az Új Cimborá munkáját. Most, évvégén mi sem könnyebb ennél — a gyermekek rajzaiból összeválogatni 20—25 darabotból álló gyűjteményt és elküldeni az Új Cimborának.

Eddig Satumare, Carei, Oradea, Somcuta, Valea lui Mihai, Baia-Mare — ujabban Oar. — küldtek be rajzokat az országos rajzkiállításra, de hol van még a Székelyföld, hol van a Bánát, és hol van Cluj, Bucuaresti, Tg-Mures és a többi kis és nagyvárosok?

SZERKESZTŐI ÜZENET

Dr. Dienes Odón, Tg. Săcuesc. Magduska mesék-könyvét megkapjuk, pompás mesék vannak benne, a kis cimborák nagy örömmel fogják olvasgatni. Köszönjük a szép meséket. Kérjük a kliséket is minél előbb elküldeni hozzánk. Szíves üdvözlötünk. — **Katona Jenő, Pelreni.** A jókívánság soha sem késő. Köszönöm a megemlékezést. A cikkek közül a pünkösdi jövőre letűnik el, a másik jönni fog, de itt-ott sánfkálnak a sorok. Bizonyára nem volt ideje az átdolgozásra. Vizsgai jutalmul küldünk majd rajzfüzetünk-ből ottani kis cimboráinknak. Örülünk, ha a toborzónkon részt venne. — **Báró Bárfy Mária I. el. o. I. Cluj.** Ej be kedves levelet írtál a szerkesztő néninek Máriácska. No az ilyen leveleket mindig örömmel olvasgatom. Hogyne olvasnám, mikor az van benne, hogy nagyon-nagyon szeretted ezt a kis Cimbora utasgot, egész szomorú voltál, hogy a május 10.-i szám véletlenségből elmaradt. A kiadóhivatál ugyan postázta, de újra elküldtük neked. Aztán küldtünk még valamit, azt megkaptad-e? Ha szeretsz rajzolgatni, jó erős rajzpapírra rajzolgass néhány rajzot, elvisszük majd az országos rajzkiállításra. — **Brezovszky Gizike, Valea lui Mihai.** Ugyes kis cimboránk vagy, Gizike és jó rejtvényfejtő. A számrejtvényt nagyszerűen megfejtetted. Eddig még senki sem tudta megfejteni, csak egyedül te. — **Lówy Lili és Sári, Sălmar.** Nagy örömeid telik a jutalmat kapott rajzfüzetben, már vagy három oldal tele is rajzoltál. A rejtvények jók, de a számrejtvényt kihagyta, így nem nyerhetsz, csak ha minden rejtvényt megfejtettél. — **Weiss Bandika III. el. o. I. Sălmar.** A beküldött megfejtés hibátlan, de máskor hamarabb kell beküldeni kicsi Bandika. — **Weress Jenőke és Bözsike, Brasov.** A rejtvénymegfejtés jó, de a számrejtvényen úgy látszik, nem jörlétek a fejtéteket. Az új rejtvények jók. A nyáron főbb helyen lesz rajzkiállítás s az ősz folyamán országos rajzkiállítás. Bármilyen rajzot lehet beküldeni, amit ti a saját elgondolásotok után csináltatok. Ugy, hogy ha kezébe veszi valaki azt a rajzot, rögtön lássa meg annak a kis cimborának a letkét belőle. — **Szabadi Babuka és Ocsi, Bucuresli.** Olyan szépen hívtok, hogy látogassak el hozzátok is, hogy ennek már igazán nem lehet ellenállni. No ha Bucuresliben járok, meg is látogatom az én Babuka és Ocsike nevű kis cimboráimat, akkor aztán együtt megyünk a mesecsolnakba, amelyik a földalatti fanyon jár, ahol az aranyhalacskákat lehet fogni. Kérdezitek, hogy mióta jár az Uj Cimbora? 1933. júl. 1. óta. Ha a 200 lelt apuka elküldte, reklamálja meg a postán, mert mi nem kapunk meg eddig semmit sem. Apukát üdvözlöm. — **Fábián Andor, Valea lui Mihai.**

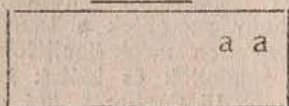
Levelét vehetük, várjuk a további fejleményeket. — **Koós József, Sălmar.** A számrejtvényt megfejtését te is kihagyta, cimbora. Minden rejtvényt, minden találos rejtvényt meg kell fejteni, különben min töméték a fejtéteket? A könnyű rejtvényt hamar kitaláljátok, azon nem kell törni. — **Névnélküli pályázat** beküldője fáradojon be hozzánk, hogy tudjuk, kiről van szó. Pylhus néni ugyan én is ismerem, akinél a levélben szó van, de ami a (kicsi cimborák) nevét nem tudom kitalálni. **Igy** név nélkül a pályázatot sem tudjuk leközoztetni. — **Oar-i kis cimborák,** megkaptam a leveleiteket. Nagyon kedvesen írtatok, látszik a leveletekből, hogy szerelték a tanítónéni, mert a tanításait mindenben meghallgattátok. De az Uj Cimbora is gondoltok és írtátok is: „Nagyon-nagyon szeretik az Uj Cimbort. Aki egész héten jól tudott felelni mindenből, vasárnapi az kapja olvasni az Uj Cimbora legújabb számát. A verseket, de különösen a nótákat mindig megtanuljuk. Az országos rajzkiállításra is készítettünk rajzokat. Szerelnénk, ha mi is nyerhetnénk valamit. Köszönjük az értünk való fáradozását. Örülünk, ha egyszer minket is megfigyeltelne Marcella néni és eljönne hozzánk. Tessék nekünk még sok mesét, verset és nótát írni. Kezeit csókolják az óvári-i kis cimborák, az I. II. és V. osztály.” Hát hogy nyertek-e az óvári-i kis cimborák, nem tudom, de ha a ti rajzaitok lesznek a legszebbek, egész biztosan nyerni fogtok valamit. — **Pásztor Jánoska, Debrecen.** Kérdezted, hogy a „Föld alatt föld felett” mikor lesz már kapható. Neked csak a vége van meg s szerelnéd már az egészet olvasni. Pontosan nem tudom megmondani, de majd megüzenem neked. — **Bözödi Bandi és Zsuzska, Sf. Gheorghe.** Nehezen várjátok a nyarat, mert azt gondoljátok, hálha mégis csak elmegyek hozzátok. Bizony én nagyon szívesen el is mennék. No meglátjuk még mi lesz a nyárig. — **Malkó Pálné, Odorheiu.** Kedves meghívását köszönöm. Igaza van, az Uj Cimboraért nem meghalni kell, hanem élni. A nyári pihenőre, az új erőgyűjtésre nagyon is nagy szükségem lenne. Ha a dolgaimat úgy tudnám rendezni, a nyári pihenőmet a Székelyföldön tölteném. — **Kerekes Lili és Tibor, Brasov.** Azt kérdezitek, lesz-e a vakációban is Uj Cimbora? Hogyne lenne. Minden szám meg lesz, de főbb, mint valószínű, hogy mint nyári számokat jelentjük meg. — **Kis Lala, Turda.** A „Föld alatt, föld felett” még mindig nem jelent meg. Légy még egy kis türelemmel cimbora. — **Zalhareczky Ilonka, Oar.** Gyűjtögeted az Uj Cimbora-nak a szilvamezsgát. Jól van, ügyes leány vagy. Hallom, hogy a virágaid mind kikelték és szépen fejlődnek. — **Török Bernád, Seini.** Válaszát vehetjük. A csellel szerzett vár c. szindarabot kérjük hozzánk visszaküldeni.

FEJTÖRŐ

K atya — V
li —

Beküldte: Veress Jenőke és Bözsike, Brasov.

Beküldte: Labud László és István, Alba-Iulia.

B & január $\frac{V}{e}$

Beküldte: Imre Sándor és András, Brasov.

KI TALÁLJA KI?

1. Hogy mi volt Vas Gereben családi neve. S mi ismeri regényének a címe?
2. Hogy Szent István fia, Imre herceg korai halálával ki örökölte a magyar trónt s Szent Lászlóig hogyan követték egymást az uralkodók?
3. Hol és mikor született Mihai Eminescu?
4. Hány foknál olvad a réz?
5. Hol találják a legtöbb gyémántot?

A 13. SZÁM MEGFEJTÉSE.

Vizszintes: 1. Kecskemét. 9. órás, 10. négy, 11. per, 12. keh, 13. éd, 14. sás, 15. ez, 16. ser, 17. szoba, 19. át, 20. ha, 21. déd, 22. gida, 25. du, 26. érsek, 29. koresolya. Függőleges: 1. kópéságok, 2. eredeti, 3. cár, 4. S. S. 5. eresz, 6. méh, 7. ég, 8. Tisza-Duna, 12. kása, 15. ebéd, 18. ad, 20. harc, 23. dér, 24. Leó, 27. S. S. 28. K. L.

Megfejtést küldtek be: Weress Jenőke és Bözsike, Ludvig Jenő, Weress Zsófia, Rápolthy Jenőke, Fila Erzsike és Sándor, Fáy Árpádka, László Bözs, Gross Piri, Révész Juliska, br. Bánffy Katinka, Brezovszky Gizi, Szőke István, Weisz Bandika.

Nyerészek lettek: Fila Erzsike és Sándor, Gross Piri, Szőke István.

*

A rejtvény megfejtéseket pontról pontra figyelemmel kell kísérni, így tudjátok meg előző megfejtésekben, hol volt a hiba s hogy vigyázatok máskor ugyane hibát el ne kövessétek.

FELHÍVÁS HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINKHEZ.

Átvizsgáltuk kis cimborák a könyveinket s azt láttuk, hogy nagyon sokan hátralékban vagytok. Az előfizetési díjakat pontosan fizetni kell, mert különben hogy tudnánk mi is nyomdát, házbért, meg egyebeket fizetni. A „B” betűs városokba elküldtük [Baia-Marét kivéve] a könyvelési füzeteket. Megkaptátok-e? Aki már fizetett, az meglátja belőle, hogy meddig van rendben az előfizetése, aki nem fizetett, meg azt látja meg, hogy mellől kezdve mennyi időre, mennyivel tartozik. Ha valaki fizetést teljesít, beírja ebbe a kis füzetbe, de csak akkor, ha a kiadóhivatal az újságban nyugtázza. Ha valami nem egyezne, rögtön tudatni kell velünk, hogy utána nézhessünk.

Tehát még egyszer: nézettek utána kis cimborák, mennyivel tartoztok és kérjétek meg születeiket, hogy tartozásotokat haladéktalanul egyenlítsék ki.

Kiadóhivatal postája

Diamant János Cluj 100, Borbély Annus és Pisti Ciocai 100, Györfly Polixenia Dánju 200, Ullmann Agnes Loco 100, Juhász Ica Loco 50, Bara Rózsi Loco 17, Gyatay Korpos Gyula Cluj 100, Hankácsi Juliska Loco 17, Barkász Zoli Loco 17, Nagy Ali Loco 50, Tankóczy Gyula Loco 40, Lakatos István és Józsi Loco 43, Zelig Kató Loco 50, Kapitány Rózsi Loco 50, Kellner Palika Alba-Iulia 50, Fábian Ancsi Loco 50, Pop Titus Loco 100, Gacsályi Sanyi Loco 17, Csigi Irén Loco 20, Duffkay Lajos Loco 25, Nagy Vali Loco 17, Csorba Bandika Arud 100, Szabó Juci Loco 50, Lingvai Pál Loco 50, Lathureczky Ilonka Oar 42, Berkó Pista Sighet 100, Horváth Laci és Kató Loco 34, Nagy Gabicza Loco 30, Papp Erzsike Loco 20, Rechmann Sári Loco 17, Mészáros Imre Loco 25 lei.

GYERMEKSZERETŐ, KOMOLY KÖZÉPKORU OKLÉVELES ÖVÖNŐ,

akí meleg otthonra vágyik, leányka vagy fiúcska nevelését vállalja. Igények 800 lei és ellátás. Megkeresések az Uj Cimborá szerkesztőségébe küldendők.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 L. A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 6 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ck. — Magyarországi előfizetőink kéretnek, hogy hátralékos díjaikat Ferenczy Pál gyógyszerész Hosszupályi, Bihar megye címre juttassák el.

Főmunkatárs: TELEKY DEZSŐ.

SZABADSAJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE